

Beschrijving Participatie Traject, eerste half jaar 2018

Inleiding

In februari 2018 is een nieuwe projectleider aangesteld voor de participatie verklaring (pv). Samen met de twee projectleiders pv die in 2017 de pilots voor dit project hebben ontwikkeld en uitgevoerd, en in overleg met de betrokken contactambtenaren van Boxmeer, Sint Anthonis, Cuijk en Grave, Mill, Sint Hubert, is één pv traject ontwikkeld voor statushouders in het land van Cuijk.

Het pv traject bestaat uit vijf workshops en een afsluitende ceremonie.

1. De Nederlandse democratie en rechtstaat
  2. De Nederlandse kernwaarden
  3. Financiën, rechten en plichten, voorlichting Werk en Inkomen
  4. Gezondheidszorg in Nederland, voorlichting medewerkers GGD
  5. Hoe neem jij deel aan de Nederlandse samenleving?
- Afsluitende ceremonie

Warme overdracht

Voorafgaand aan het traject bespreekt de projectleider met vluchtelingen werk de gegevens en de persoonlijke situatie van de deelnemers.

Beginsituatie doelgroep

Een groot deel van de statushouders is opgegroeid in een andere cultuur, hun opleidingsniveau is verschillend en veel van hen beschikken op het moment van deelname aan de workshops over een laag NT2 niveau (A1, A2).

De leerstof die overgebracht moet worden is uitgebreid, vergt kennis van de Nederlandse geschiedenis en de Nederlandse teksten hebben een hoog NT2 niveau (B1, B2)

Werkwijze participatie traject 2018

Om aan te kunnen sluiten bij de beginsituatie van de doelgroep, heeft de projectleider in overleg met haar voorgangers en samenwerkende gemeenten en instanties besloten om de workshops zoveel mogelijk in de moedertaal van de deelnemers aan te bieden.

In februari 2018 is gestart met het werven en opleiden van sleutelfiguren afkomstig uit de doelgroep. (Een sleutelfiguur is een statushouder die al langer in Nederland woont, zelf het participatie traject heeft gevolgd en voldoende kennis heeft van de Nederlandse taal.)

Twee Eritrese en twee Syrische sleutelfiguren zijn door de medewerkers van de instanties en de projectleider geschoold. Verder zijn er bij de leerstof en doelgroep passende werkvormen ontwikkeld en besproken. De teksten en filmpjes over de Nederlandse democratie en kernwaarden en de PowerPoints (PP) van Werk en Inkomen en de GGD zijn aangepast aan de betreffende groep. Onbekende begrippen zoals ombudsman/vrouw, zijn uitgelegd aan de sleutelfiguren.

Kinderopvang

Per gemeente wordt een oplossing gezocht voor kinderopvang. Het wijkleerbedrijf in Boxmeer heeft stagiairs die een mbo opleiding helpende zorg volgen geregeld voor de opvang van de kinderen. In Mill is bij de locatie waar de workshops gegeven worden een

bibliotheek met een uitgebreide speltheek waar de kinderen onder begeleiding van vrijwilligers konden spelen. In Grave waar de eerste workshops gegeven werden, was niet gerekend op kinderen en moest geïmproviseerd worden. Dit is goed verlopen maar in het vervolg niet meer gewenst.

Het cursusmateriaal

Er is door de projectleider in samenwerking met de sleutelfiguren lesmateriaal ontwikkeld.

+Voor de eerste twee workshops over de Nederlandse democratie en kernwaarden hebben Prodemos (Huis voor democratie en rechtstaat) en uitgeverij Boom, teksten en filmpjes in verschillende talen beschikbaar gesteld. Bij de teksten heeft de projectleider verwerkingsopdrachten

ontwikkeld en bij de filmpjes kijkopdrachten. Vragen en kijkopdrachten zijn door de sleutelfiguren vertaald.

Daarmee is een oplossing gevonden voor het taalprobleem.

De PP van de GGD over de gezondheidszorg in Nederland is door de sleutelfiguur in het Arabisch ondertiteld. De PP van Werk en Inkomen over financiën, rechten en plichten is niet in verschillende talen beschikbaar.

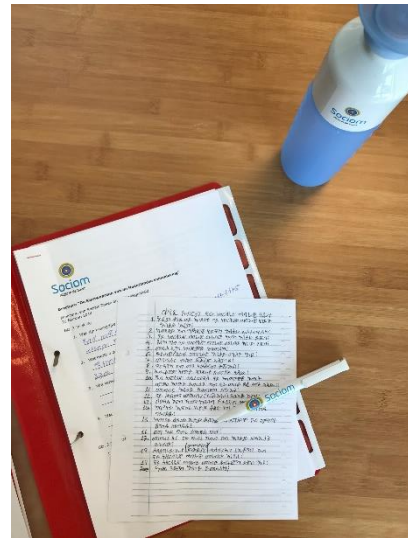
Uitvoering

Voor de eerste helft van 2018 zijn vijf pv trajecten gepland, waarvan in mei drie trajecten zijn uitgevoerd. Het betreft één groep van 10 Syriërs in Grave, één groep van 5 Eritreeërs in Boxmeer en één groep van 11 Eritreeërs in Mill.

Evaluatie

Hieronder volgen enkele punten uit de evaluatie van de eerste twee trajecten.

Waarbij aanwezig waren workshopleiders Werk en inkomen CGM en GGD, sleutelfiguur CGM, projectleiders participatie verklaring Sociom.

workshop GGD, groep Syriërs, Grave

Over de kwaliteit van de workshop van de GGD, die hoofdzakelijk geleid werd door de sleutelfiguur, waren de aanwezige medewerkers van de GGD bijzonder tevreden. Er was veel interactie en de vragen van de deelnemers werden, indien nodig voor hen vertaald, zodat zij die konden beantwoorden.

De medewerkers van de GGD constateerden dat de voorbereiding van de workshop veel tijd had gekost en intensief was geweest. Zowel voor de sleutelfiguur als voor hen. De GGD medewerkers waren enthousiast over de inzet van sleutelfiguren. Op een landelijk overleg voor GGD voorlichters waar zij onlangs geweest waren, had Pharos voorlichting gegeven over de inzet van door hen opgeleide sleutelfiguren. Zij vroegen zich af of de gemeente hiervoor een budget beschikbaar heeft.

Feedback workshop GGD

Evaluatie workshop Werk en Inkomen groep Syriërs, Grave

Werk en Inkomen heeft haar PP met behulp van een tolk gegeven omdat de sleutelfiguur niet beschikbaar was. Het was een interactieve bijeenkomst met aandacht voor de achtergrond (opleiding en werkervaring) van de deelnemers. Om een paar beroepen te noemen; wiskunde lerares, technisch tekenaar, eigenaar van een supermarkt, model. Er werd door de deelnemers gevraagd naar deeltijdopleidingen. De twee contactpersonen van Werk en Inkomen kenden deze deelnemers en spraken af bij een vervolgspraak mogelijkheden te bespreken.

Evaluatie workshops democratie, rechtstaat en kernwaarden groep Syriërs, Grave

De sleutelfiguur heeft deze workshops samen met een vrijwilligster en de projectleider gegeven. Democratie is voor deze groep Syriërs een bekende staatsvorm die in Syrië alleen op papier wordt nageleefd. De kernwaarden van een democratische samenleving; vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, solidariteit, zijn voor hen bekende en waardevolle rechten van de mens. Wet en regelgeving rondom levensvragen zoals euthanasie, abortus, eerwraak, het homohuwelijk zijn besproken en geplaatst in de recente Nederlandse geschiedenis.

Algemene indruk

De aanwezige workshopleiders waren positief over de inzet van sleutelfiguren. De sfeer in de groepen was ontspannen en de deelnemers waren geïnteresseerd. Na afloop kregen de workshopleiders positieve feedback van de deelnemers, bijvoorbeeld dat ze praktische tips hadden gekregen over het vinden van werkervaringsplekken. In Mill waren ouders met hun kinderen een bibliotheekkaart gaan regelen en gingen de kinderen met speelgoed uit de spelothek naar huis.

Er was duidelijk sprake van groepsvorming (Storming forming norming and performing) Bijvoorbeeld een groep waar drie lassers elkaar tips gaven over banen en cursussen. Aandachtspunt: Omdat er veel jonge gezinnen zijn, is kinderopvang noodzakelijk.

Opleiden sleutelfiguren

Nadelen:

De ervaring leert dat sleutelfiguren maar kort inzetbaar zijn omdat ze snel een baan, werkervaringsplek of stage vinden of starten met een opleiding.

Het zijn vaak drukbezette mensen, waardoor de planning van de workshops lastig is.

Voordelen:

De voorbereiding van de workshops samen met de sleutelfiguur zorgt ervoor dat de workshopleider de beginsituatie van de doelgroep goed kan inschatten. Welke

kennis hebben de deelnemers al over de situatie in Nederland, hoe is het in het herkomstland geregeld, wat is nieuw en wat wijkt af.

Door veel tijd te besteden aan de voorbereiding van de workshops, kunnen onbekende begrippen uitgelegd worden en is er voldoende tijd om een omschrijving te formuleren. De Nederlandse workshopleiders krijgen kennis van de taal en cultuur van de sleutelfiguren en vice versa.

De workshops sluiten beter aan bij het opleidingsniveau van de deelnemers omdat er geen taalbarrière is. De deelnemers geven aan het als bijzonder prettig te ervaren om niet gehinderd te worden door hun nog gebrekkige kennis van het Nederlands.

Tot slot

De vijfde workshop *Hoe neem jij deel aan de Nederlandse samenleving?* wordt op een later tijdstip voorafgaand aan de ceremonie gegeven.

In de vijfde workshop gaan de statushouders d.m.v. speeddaten kennis maken met plaatselijke sport- muziek- cultuur- natuur e.a. clubs. En met bedrijven in de regio.

Tijdens de aansluitende ceremonie vertellen enkele statushouders en sleutelfiguren hoe zij deel (gaan) nemen aan de Nederlandse samenleving. Gemeentegidsen e.a. voorlichtingsmateriaal ligt klaar om mee te nemen.

Toekomst

Tot nu toe konden er groepen statushouders met dezelfde moedertaal per gemeente samengesteld worden. Het laatste half jaar komen er steeds meer kleine groepjes vluchtelingen uit verschillende brandhaarden in de wereld naar Nederland.

Er zullen dus naast de groepstrajecten meer individuele trajecten aangeboden moeten worden. Met Werk en Inkomen en de GGD wordt gekeken of kleine groepjes met een sleutelfiguur bij hen op kantoor langs kunnen komen. Ook kunnen zij met hun sleutelfiguur deelnemen aan de vijfde workshop, *Hoe neem jij deel aan de Nederlandse samenleving* met als afsluiting de ceremonie.